

КЕЖЭЭНИН МУРНУНДА ХҮНДҮ

КАПЫ-БИР колдотконт тергил мурнаа кыжылар турар болгой. Чоюн Хемчиге СЭКП-ийн XXII съездин аттыг совхозка барган, кылды кыжылар кымаар деп айтыр болунар. Ичин каларчыны Хола Шырапович биле саанчы Дуктүг Дюен-ооловча. Олардарын адаар. Олар кайым-даа коммунистер. Ленинчил уул партияныг келгиле деп төлөтүг адым олар ажалга кыжымак, амдырал-чуртталга үлөргөнчү, уругтарыны эки кыжылар кылдыр кыжыалары-биле бадтыктап чоруур.

— Ферманын ич дээр мурнакчыларынчын бирээни Дуктүг Ондар. Ол дээр, бодунук ажалдык, бугурут мастери, чептеринчын ажал-чептер ажал-чептер коммунист. А оон алаа Хола Ондар бисте уул каларчы. Ферманын чептерининчын дугайын чугаалап тура, оон алаа кыжылар уугун уттуу болбас-деп, бригадир Монгуш Адыл-кыс чугаалаар.

Бо арг-буга шынап-ла күш-ажылды чоруу-биле совхозтук ажал-ишчилеринчын хууду-ни чалаан атай. Хола Шырапович Тыва АССР-ийн Дээди Советинин Президиумунун Хүндүдөз бижик-биле шап-паткан, чагыс чер чурттугалар ону район Советинин де-путаткаа соңгал.

Тос чыл мурнунда Ондарлар Доргун фермасынга келген. Алаа найрадыг кол-лективке, олар боттарынын малчын мергеннигине салым-нын көргүскөн, кайыла-да коммунистер апарган. СЭКП-ге кирип тура, олар нийтинчын херээ дөштү боттарынын бүгү-де күжүн бээрн алаанар. Билчир берген созу оларынч туртталганын утказы апарган. Дуктүг Дюен-оолов-ла эртен чылын бир инек-тен-бе 2995 кг сүтү сагган.

ТУДУТЖУНУН ХЕЙ-АҔДЫ БЕДИК

Таңды районун Хову-Аксы суурда «Тыва кобальт туду» уастогунун ажал-ишчилерин эртен секин беш чылдың чугула тудуу болур «Тыва кобальт» комбинаттын туду-ларын ажыктаа кыжыларга шап-паткан уугун кыжылар. Тоску беш чылдың ичин чызын-ла 1 миллион 341 муң рубль-тиг туду-монтаж амжалдарын боттандырган, кыжылар-даа сактыган сорууга чедир күсүстүмүзүн.

Туудуг уастогун кодуунда уастогун тудуларын ажыктаа кыжыларынчын талазы-биле эртен чыл пазанын чедир күс-седи кылдылар. Ол пазанын күсүстүмүзүн баргынынчын кол чылдаганын болза, 2, 3, кварталдарынчын тудуу объек-тилерин цемент, туубу, шил, металл айма-биле доктаамал хандыраанында. Бажылар тудуларынга херегалар туубуну чедир бербей турганынчын ажур-дуга, уасток туубу-биле 1255 дорбелчин метр хава салыр сорууганын күсүстүмүз. Оон аңгыда уастогун бугурут-ганынчын тудуу объектилеринчын тосовласка-смета докумен-тилерин чогуур өйүндө бер-бей турганын, ажалга шап-тыктыг болган. Уасток эр-кен чыл дугурунда тудуу ма-териалдарын, кодурут механ-измдер, ажалчын күжү-биле чедир хандырттылар турган. Тудуларга амжалдар ажур-дуга тусай мергендиктер кал-дар чедир беш чылдың ичин чы-зын чылдаганын-биле, уасток-ка кыжы күжү-биле ханды-рылга чылда чугаа 72,7 хуу чеккен.

Хову-Аксыда тудуу уасто-гунун бо шиптирлениг чылда кол сорууга болза, эртен чылдың хожудаашкынарын-да уштунун үнери, пазанын даалгаларын хуусаа бети-де күсүстүмүз болур. Тоску беш чылдың үшкү чылдында бис-тин күсүстүмүз ажур-дуга даал-галарымыс база хой. Чарын ал-ган керээз бугурут 1 миллион 400 муң рубльдин, боттун күжү-биле 1 миллион 200 муң рубльдин тудуу-монтаж амжал-дарын кылды доозар ажур-дуга бис. Бо чылдын 12 кварталы-нда 4 чуртталга бажылар, 330 тринна картофель шыжар черин, 1000 дорбелчин метр шөлдүг, тепличаны, кобальт комбинатынын Согуу рудни-гинин административ-ханды-рылга комбинатынын ийн кат туудун болган өске-да чугула объектилерин ажы-лаа кыжылар сорууга сакты-ган. Ол хамык тудуларын ту-дунга херектик кол мате-риал болур 1 миллион 200 муң кесек туубуну Абакандан, Кызылдан эккен алыры чугу-ла. Оон аңгыда цемент, пил-талар, демир-бетон база херек. Туубу-биле тудулар кылды

Ол дээр, районда ийги чеге кирген ол. Оон аңгыда Д. Д. Ондар 20 инеэни бы-зааларын шиптуузу менди ал-ган. Х. Ш. Ондар фермада уул каларчы болганда, оон харымсалга уул. Кадары-ларын ажалын ийн хувап, улап баштаарындан инекти-сүдү база хамаарын болтай. Инекти тургузу азырап турар уеде, район бугурут чеге-рери, кайынын иштин аргы-силги, чылды тургузары, чо-гуур шагында агаарларды дөштү ажал-ла хой. А чайгы дээр инекте немердө хой чөм бербес болганда, оон семир-тилген, дыштамалга, сүт-күрү кадарчыдан кол хамаар-жыр...

Ол коммунистер-биле чоок-та чыл ууражык чугаалап-тын. Ажал шагы доозулган. Май бир кудумчуузу орту-тузунда малчыларынчын бажы-нынга кээргит, өт-бүленин эээри бичи уруглары-биле кады олураар. Хола Шыра-пович ол хуң келген «Шин» солунуу комчанга, а бажы-нынчын херээжен ээи чөм кыл-ган тур. Уругларынын ойла-ры ойлаа, чамдыктары бот-кычээ кылды олураар.

— Тос уругут уусу бис, бирээни Иркутск хоорайда мал эмчизинде өөренип турар. Бир уругуус Чыдаанынчын ортумак шиптаанынчын ол хуугарында, күрүш хандырылганда. Бир уругуус Шин дорбелчига пе-лигди. Ийн бичиин бажыла-турар бо — дээр, Хола Шы-рапович бичи оо биле уугу-жү корду. Артаннары шко-лада уус болду.

Бо коммунистеринчын амжал-дар турары Доргун сүт-ба-раан фермазы, эртен чылын сүт садынынчын пазанын хуу-саа бети-де поляр 7-де күс-сеткен. Юбилейлик чылда рес-публиканын комсомолчу-ары-лар фермаларынчын аразын-да бирги черин алган, ВЛКСМ обкомунуң шиптир

Кызыл тугу-биле шаптыкан. Февраль айын эгезинде алаа Тыва АССР-ийн ажалыстар фермаларынчын болган мында комсомол бөлүктөрүнчын уду-рукчуларынчын семинары бо-луп өрткөн. Бо ферманынчын коллективин кодуунда ажал-чарыштын ажалы-даа чок. Ба-рыш түдөөсө, бот-бодунуң дуржулгазын көрбөс болган-да, кылды чарыш дээр боор. Бо чылын кожаньыста «Искра» кохозтун Кызыл-Хавак фер-мазы-биле чарыштыг бис. Ке-рээ-даа чардымыс. Билчээ-даа бир-тээ район биле район чарыштыг болганда, бистин ийн районунчын ийн фермазы-нын чарыжын база болур-чо-гууру-биле организастаан бо-лаа эки — деп, малчын харым-салга-Ол чөм чок.

Былдыг бодалды Улуг-Хемде «УТКА» 25 чылы» совхозтун Иштин-Хем сүт-бараан фер-манынчын эргелекчи Шы-нап-ган Чалбаа база чугаалап-тын. Улуг-Хемде бирги черин ээлеп турар ол коллективтин удуруткучу Доргун ферма-зынча болган семинарга ки-ришкен болду. Мыда корум-чурумун, ажалды организаста-анып, калканынчын байдалын ол аажок магыдап, мыдыг эки кайыны, кызыл-булунуң совхозу Иштин-Хемге база ту-дун берген болза, деп ол кү-сөп олураган. Эки үлөргө-чөмөк кылды-ла болтай.

Дуктүг Дюен-оолов эртен чылдың төвүзүндө Чоюн-Хемчиге херээ-женинчын мурнуунда Улуг-Хем районунчын херээ-женинчын мурнуунда Улуг-Хем районунчын херээ-женинчын мурнуунда Улуг-Хем районунчын херээ-женинчын мурнуунда

Чоюн-Хемчиге херээ-женинчын мурнуунда Улуг-Хем районунчын херээ-женинчын мурнуунда Улуг-Хем районунчын херээ-женинчын мурнуунда Улуг-Хем районунчын херээ-женинчын мурнуунда

Оон пазанында район Совети-нин «депутат-биле» ужура-жылганы, политикчээл айда бир катап эртин турарын, ба-жыларынчын аргы-шөвөрүн хи-наарын, март 8-ти таварыш-тыр ажал-чөм дөштөгүзүн ор-ганизаастарын болган ко-перт бестектөөр айткан.

Антуктор алаа ийн ажал-чөм чөмөк. Чоюн-културалын, бажын бөлө-ринге ажалтыг. Хурааларын чыгып, арга-дарыга бугу-лаар кыжыларын база уру-ларынчын өөрчөткөзгө, сагы-ла-чурумун хайгаараага ажал-чөм ажал-чөм, тур-гускулантар бис — деп, ком-мунист Дуктүг Дюен-оолов чугаалап турар.

Коммунистер Хола Шы-рапович биле Дуктүг Дюен-ооловча фермада ажалыстар-нын күш-ажылга кыжылаага, оларынчын өөрчөткөзгө өөрчү, оларын боттарынынчын төлөткө сагалачылары деп са-лап турар. Д. Ондар ажалынч саанчыларын комсомол бо-лунуң удуруткучу Долуна Кара-Салды, Сат Алай-Доок-ту, Калдар Монгушту болган өскөдөрүн-даа адап, оларынчын бирээни партия кеңигүнүнчө хуулап алыры-биле белекчи турарын чугаалай-дыр. Чөмөк илчип ферманын коммуни-стеринчын партияга бөлөткөн турар өске-даа амжалдар бар.

Ферманын сүт саалдазы эртен чылдың бо үезинге болзаары барын ийн катан хой. Билчээ олар 1973 чыл-да бир инектен-бе 2283 кг сүтү саар дээр хуудууны күсүстүр аргалыг бадтыктап турар.

Д. Д. Ондар бо чылын бир инектен-бе 3000 литр сүтү саарын хуудуунон. Коммунист ону күсүстүр дөштү бугу күжүн салып амжалдап турар. Бөгүн дүгүзүндө, а даарта бөгүдөздөндө арткы амжал-дар деп чөмөк олура.

Х. СЕДЕН.

Тыва АССР-ийн Дээди Советинин Президиумунда КҮШ-АЖЫЛ ХООЙЛУЖУДУЛГАЗЫН САГЫЫР

Тыва АССР-ийн Дээди Советинин Президиумунга «Тыва туду» тресте күш-ажыл хойлуужуудулазын сагып турарынчын дугайында ол трестин эргелекчи Ч. Б. Ондарын илеткелин дынап, чугааламаш, бо талазы-биле чамдык боттук амжалдар кылдынганын айтыпшаан, күш-ажыл хойлуужуудулазын хажыдып турарынчын фактыларын барын демдегледен.

Ажалчылар болган албан-хаакчылар ортузунга кижизилде ажалын кошпак чоруктагында аргалаар, ажал шагы уеде, күш-ажылды сагыла-чурумун үбөр өске-даа таварылгалар хой. Эртен чылын 48-ки туугу эргелекчиге ажал шагы үе-кени 2416 кижин-чүн чеккен. Билчээ 32 муң хире рубльдин туугу-монтаж ажалынчын чедир күсүстүмүзүн. «Кызыл туду» эргелекчиге күш-ажылды бол-ган бугуруткучу сагыла-чурумун кууду дөштөгө. Билдиг турбүжө, эргелекчин уду-рукчулары хой-ниги организасталырга кошпак даянган. Эш хуузуунчын сугарты ажалдап турар, күш-ажыл маргылдаа-

ларын чугаалажып сайгарып көөр комис-сияларын тургуспаан. Ажал шагында дашкар ажалдаарынчын чурумун, ажал-чыларын болган албан-хаакчыларын ад-министративинин инициатива-биле ажал-дан үндүрерин таарыштырып турар хойлу-лар күсүстүмүзүн тресте хажылып турар.

Техниканын ажалы чок чорунунчын тур-мунерин үбөр таварылгаларын чылдары талазы-биле ажал чептер тургустунган. Ол сорулгага үндүрүн берген ажал-хөргөткөчтер, хой-ниги организасталырга күш-ажылды болган бугуруткучу сагыла-чурумун ажалылар дөштү бугуруткучуларынчын ажалынчын, өске-даа чептерин Президиум шагынчын шиптирчүзүн.

Ол бүгү чептеринчын чылдарын болган хойлуудар хажыжынынчын бодурус дөштү бугуруткучуларынчын, тресте юридик-тин албанын ажалыларынчын хемчеглерин алыры, үндүрүн турар дугааларынчын хойлууга дүүшкөн турарынчын шагынчын кон-трольдаарын, күш-ажыл дугайында хойлу-жуудулазын ажалдагыларга өөрчөдөрүн организастап, ону коллективке калбаа-биле тайылбырларынчын трестин удуруткучу-ларына Президиум дааскан.

Хамаатыларга кичээнгейлиг болур

Хамаатыларынчын чагааларын, хомудал-дарын, билдирешкенинчын көөр болган база оларынчын хуулап алыр талазы-биле «Тоора-Хем» совхозтун дирекциянынчын ажалынчын дугайында айттырып Президиум хура-ныга дынап чугааламаш.

«Хамаатыларынчын билди-ришкенинчын болган хомудалдарынчын коорунуң чурумунун дугайында» ССР-ийн Дээди Советинин Президиумунун 1968 чылдың апрель 12-де Чарыжынчын күсүстү-дөзүнчын дирекция багыт организастап турарын Президиум шагынчын айттыр дем-дегледен. Көп турар чагааларын, бил-дирешкенинчын, хомудалдарынчын үчө-дүн кылбап, ажалчыларынчын болган ал-бан-хаакчыларынчын хуулап алырынчын организастаанынчын турар. Хамаатыларынчын ас-биле кыжылар санал-ондаларынчын үчө-дүн кылбап, оларынчын хуулап алырынын расписанынчын тургустуу. Совхозтун сал-бырларында байдал база илчиг.

Ажалчы чоннарынчын саналдарын болган хомудалдарынчын шиптирлөөр талазы-биле ажалды дирекция чагыс-даа катап ни-

тилештирн көрбөс. Хой хомудалдарынчын үнүп көп турар чылдаганынчын чылдары хемчеглеринчын албайн келген. Хамаатылар-нын кирген чамдык саналдарын болган билдирешкенинчын эзу барымдаалар ко-руп, оон хуусааларынчын хажылып турар.

Ажал-агый организастаа хамаатылар-нын кирген хомудалдарынчын болган бил-дирешкенинчын хой кезин чуртталга айттырып болуп турар. Совхозтун чугаа Май 1 салбырыга кирген бүгү бил-дирешкенинчын 36 хуузу бо айтты-рылга хамаарышкан.

Чуртталга шөлдү-биле хандыраарынчын үчөдүгү хуулап алган хамаатылар са-ны чыл бүрү көүлөп турар. Моон бир чылда-гааны чуртталга туудууга эвөөс ажал-хө-регининчын үндүрүн турарында. Бо чикеткит өске-даа чептеринчын Президиум айтты-пшаан, ол чептерге кичээнгей алыры болган оон дарый чылдарынчын, ССР-ийн Дээди Советинин Президиумунчын үстүндө айткан Чарыжынчын күсүстүр дөштү бугу-руткучуларынчын «Тоора-Хем» совхоз-тун дирекцияныга Президиум дааскан.

Чаагайжыдылга ниитининчын херээ АРАЗЫНДА ЧАРЫШТЫГ

«Мурнакчы» колхозтун ту-дуг бригаданын ажалынчын дур-жулгазын улам бажылаанын-чаа, беш чылдың үшкү шиптирлениг чылдында улам соруук кирген амжалдап турар. Олар бо чылын чуртталганынчын 8 бажыны, 200 олуттуг клуб-ту турар. Чуртталганынчын 20 бажыныга капитал септел-ген кылыр, 6 кыштагыныч кал-жазынчын септээр. Ол шыкшан 2500 кубометр туудуг ажалын, 70 муң туубуну, 5000 кубометр одалга кыжылар беле-ткөөс. Бригаданынчын мурнуунда сал-

дымал кол сорууга чикчээс, ону чептеринчын боттанды-рып күш-ажылды шип ор-ганизаастарында чугула ха-маштырып чылдында улам соруук кирген амжалдап турар. Олар бо чылын чуртталганынчын 8 бажыны, 200 олуттуг клуб-ту турар. Чуртталганынчын 20 бажыныга капитал септел-ген кылыр, 6 кыштагыныч кал-жазынчын септээр. Ол шыкшан 2500 кубометр туудуг ажалын, 70 муң туубуну, 5000 кубометр одалга кыжылар беле-ткөөс. Бригаданынчын мурнуунда сал-

Бай-Тайга район.

ТУДУТЖУ БРИГАДА

«Ак-Турут» совхозтун туду-г бригаданынчын соруугу ийн чылда чугула ажал-хөргөткөч бугу-руткучу. Совхозтун амыг контора-зын Кара-Судан көжүрүп турган, ийн квартиралыг бир, а бир квартиралыг ийн ба-жынынчын пазанын.

Күбү Сундыктыг удуруткучу ол бригада чугула Ак-Турут сорууга эвөөс, Кызыл-Дагга ба-

дымал кол сорууга чикчээс, ону чептеринчын боттанды-рып күш-ажылды шип ор-ганизаастарында чугула ха-маштырып чылдында улам соруук кирген амжалдап турар. Олар бо чылын чуртталганынчын 8 бажыны, 200 олуттуг клуб-ту турар. Чуртталганынчын 20 бажыныга капитал септел-ген кылыр, 6 кыштагыныч кал-жазынчын септээр. Ол шыкшан 2500 кубометр туудуг ажалын, 70 муң туубуну, 5000 кубометр одалга кыжылар беле-ткөөс. Бригаданынчын мурнуунда сал-

М. ЛАМА. Улуг-Хем район.

Беш чылдың кижилери

ШАҢНАЛГА СОРУК КИРГЕН

СЭКП Улуг-Хем райкомунун бирги секретары С. Б. Буян-ды-биле мурнакчылар дугайын чугаалажып олуру бис. — «Улуг-Хем» совхозтун Хайыракан салбырында хойжу Ш. Ш. Кунгага Тыва АССР-ийн ажалыг малчыны деп дунулуугу аттын шымылгаанын, оон кайы Б. Т. Тогакпаанга Тыва АССР-ийн Дээди Советинин Президиумунун Хүндүдөз бижиктин даарта тысыр бис — деп, Симбиял Кунгаевич дын-натты.

Ат-сурагалыг хойжуларынчын ажалы, амдыралы-биле та-ныжарынчын шиптирлөөсү хуулап чорутуусу. Алаа келгиримиз Шырапай Кунгаа хой кадары берген чогул. Кайы Барымаа Туудушкан, сакманжиктер Л. То-лакпан, Ч. Арачкаа олар хураган калканында амжалдан туралар.

Калканынчын өрөлдөгилеп каан, Ында хураганнарынчын назы аа-йы-биле алылган. Улуг сакманжик мырнай хураган ара-зында олурупкан, оларынчын эмнеэн олуру.

— Бажыг азырдан эмнеп тур саялр? — деп, амыр-менди солдунан дораан-ла айттырдымыс.

— Ижин-шөйүндү азырныга уду эмнеп турарымыс бо-лур ийн. Баш уду хемчеглер алырга, белед азырвае болур чөмө — деп хариылады. Шынап-ла, оон ийнчээ дээр-ле чөм. Бир эвөө совхозтун хойжуларынчын шиптуу-ла чыл саанына төрүрү чөм хойдан-на чөм хураган ап турар болза, дыка-ла оорула кирер ийик. Ботан көрүнердаан: Кунгаалар 1965 чылда кыс хураганнан хуулап алган. Оларынчын бир дугаар төрөндө чөмө-не чөм ху-

раганынчын алган. Оон даразында чылдарда, тодаргайлаарга, 1968 чылда—107, 1969 чылда—117, а 1970 чылда—123 хураганынчын доруктуган. Тоску беш чыл пазанынчын бирги чылдында төрүрү чөм хойдан 108 хураганынчын, а эркен чылын 104-туг өстүргөн. Оон аңгыда бо аразында бир хойга онааш-тыр 2700 грамман 3600 грам чедир дугу кырып ал кел-ген. Моон алган көөргө, оларынчын көргүзүлгө доктаамал өзүп турары илчел-дир.

— Чөмө хой төрүдү? — деп айттырдымыс.

— Февраль бирээде ховуус төрүп агаалган. 238 хой оол-даан, оон 280 хураган алылган, менди доругун туралар. Малчынынчын калканында пенцилдин, стрептомонинчын база ситомонинчын болган өске-даа эмнер бар. Оларынчын канчаар ажалдап турарынчын соруугадымыс. Чаш хураганга баштай ие-зининчын азынчын эмнелер, өзү синеерге ам ситомонинчын бээр. Ижиртир эмнеринчын хайылырдаган сүтүнчын элзэн сөөткөш, анда ховулаш, чөмөк минута хой тургузар. Оон хураганнарга бир омааштынчын бөз болду. Калынчынчын кошпак хураганнарга ону үш-дөрт катар бээр.

— Бо малчыларынчын чаш хураганнарынчын чептеринчын соруугап көрүдүс. Ийги сөртүнчын бир шоодай далганын, ол килограмм ажал чыгырып боттары сапал алыр. Оон кылы-мал сүтү белекчөөш, хураганнарынчын эмнелеринчын үлүс бо-лу. Оон кылырынынчын аргазынчынчын 20 литр кирер савага сүтүнчын хайылырлар. Бир шажаан чөмөк чыга далганынчын чөмөк-чөм, оон дөмгө сүтүгө уруунаш, оон көмүч кичке хайы-лырлар. Оон далганынчын борбакташканынчын шүөрүнчын калар. Ону эскеп, сагган сүт хире чылыг турда, хураганга бээр. Хура-

ган незин эмген соонда бугун чарык ийикке ийн шаа эрт-кенде, бирээзинге-де 200 грамм хире онаажыр кылдыр кы-лымал сүт-биле амжистээр.

Чаш төрүтүгүнчын хураганнарынчын баш бурунгаар-ла азыр-гандан камгала эмнеп алырынынчын ажалынчын Барымаа Ту-дүшкөвчын чугаалады.

— Ижин-шөйүндү азырынчын бар, хураганнар олуп тур деп чамдыктар бо-ла чугаалажыр. Мен бодарыма чаш хураган-нарынчын халааларынчын азырдан камгалап ал болур арга бар. Ол чүгө кадарчыларынчын боттарында хамажыр. Ижин-шөйүндү азырынчын чептинчын ийн эвөөс хууларынчын болур чөмө-деп, ол тайылбырлады.

— Баштайгы дөрт хонукта чаш хураганнынчын бичты лө-стайбас кылдыр эмнелер керек. Ол уеде чаш малдын ийи-чөм хуулуудуш шыдаас болур — деп, Барымаа Тудүшкөвчын уламчылады.

Хайыраканнынчын ол хойжузуунуң дуржулгазын Улуг-Хем ра-йонунчын бугу хойжуларында немердөө деп СЭКП райкомунун шиптирлөөнчын кончугу шил. Шаа андыг мурнакчыларынчын дуржулгазынчын өөренип турган, ону бүгү уастугу кылдыр не-мердери амыг уенинчын соруугадымыс болтай.

Кунгааларынчын калбаа-хоразы чылыг болган кургаг. Чаш хураганнарынчын алаанда саанынчын ийн хонгап-ла сөзүп турар. Коланда мал чөм бар. Хамык-ла оларларынчын айдар азын-биле хуулап алган үлүс болду.

Улуг сакманжик-биле чугаалажып турар аравыста хойжу боду чедип келди. Ийитинчын херээ элзэн шиптуругу ажалдап чорутуу малчыларга Шырапай Шырапович биле Барымаа Ту-дүшкөвчынчын партия райкомунчын бирги секретары С. К. Буянды оларынчын шапталдарынчын тыыштыпшаан, тоску беш чыл пазанынчын аргак чылдарында моон-даа аргак улам эки ажалдаарын, оларга калкышылды, ас-кежикти күсөд.

Мурнакчы малчылар шапталга улам соруук кирип, эки ажалдаарынчын ажалтаан.

С. ХЕРТЕН.

